

GAZETA KUJAWSKA

ORGAN MIĘDZYPARTYJNY STRONNICTW POLITYCZNYCH

Rok I. Nr. 113

Włocławek, sobota/niedziela 18/19 maja 1946 roku.

Cena 2 złote

Przykład obowiązku i miłości Ojczyzny

„Całe nasze życie gospodarcze i kulturalne doznało w czasie minionej wojny wielkiej dewastacji i zniszczenia i wymaga wielkiego wysiłku finansowego i pracy dla rekonstrukcji i odbudowy.

Z dotychczasowych wyników pracy i odbudowy za okres roczny po zakończeniu działań wojennych nie tylko jesteśmy zadowoleni, ale dumni.

Odbudowujemy dość szybko nasz przemysł, nasze porty, nasze zdewastowane rolnictwo, dźwiga się do życia jak Feniks z popiołów nasza zburzona stolica — Warszawa, odbudowaliśmy bardzo poważnie nasze szkolnictwo i nasze życie kulturalne.

Ale tempo odbudowy naszego kraju musi być jeszcze szybsze, gdyż pragniemy dźwignąć nasz kraj na wyższy, niż przed wojną stopień siły i dobrobytu.

Z sum budżetowych daliśmy na odbudowę już dość znaczne kwoty, a nie chcąc jednak dopuścić do inflacji w Polsce musimy sięgnąć do innych źródeł finansowania naszego planu inwestycyjnego, m. in. do wewnętrznej pożyczki odbudowy kraju.

W akcji pożyczkowej musimy sięgnąć przede wszystkim do wolnych kapitałów, do źródeł bardziej wydajnych, do warstw bardziej zasobnych ekonomicznie, do przedstawiania zaspokojenia potrzeb nie pierwszej potrzeby na dalszy plan. Ale w akcji tej nie może zabraknąć nikogo — bez względu na sumę subskrybowaną, gdyż podpisując pożyczkę wykazujemy przez to swój stosunek do wielkiej sprawy — do odbudowy naszej Ojczyzny. Subskrypcja ta winna być wielkim plebiscytem narodowym, wielkim zrywem naszego narodu do odbudowy swego kraju, wielkim przykładem obowiązku i miłości Ojczyzny“.

(Z przemówienia premiera Osóbki-Morawskiego na Kongresie PPOK).

Ostrożnie z „wolnymi miastami”

W 1915 roku Włochy doszły do przekonania, że dla zadokumentowania swojej mocarstwowości, powinny wziąć czynny udział w wojnie. Pretekstem do rozpoczęcia kroków wojennych miał być Triest, znajdujący się wówczas jeszcze we władaniu Habsburgów, zaś wybór strony po której miały stąpnąć do walki, uzależniały od tego, kto im więcej zaofiaruje.

Niemcy były co prawda gotowe przekupić Włochy kosztem terytoriów austriackich, jednakże nie mogły się zgodzić na odcięcie Habsburgom dostępu do Adriatyku; zaofiarowali więc południowy Tyrol, ale nie Triest.

Anglia i Francja były bardziej wspaniałomyślne. Sztaby generalne wierzyły wówczas, że niedający się przełamać front niemiecki we Francji, da się zastąpić uderzeniem Włoch na Włocławek. Alianci gotowi więc byli zapłacić każdą cenę za wejście Włoch do wojny po ich stronie. Nie zastanawiając się więc wiele nad historią i strukturą narodowościową tych przeważnie słowiańskich krajów, Alianci przyrzekli Włochom Istrię północną, część Dalmacji i pld. Tyrol, uznając żądania Włoch, domagających się „naturalnej granicy“ Alpejskiej. Tranzakcja ta została zawarta w Londynie w kwietniu 1915 roku i na mocy jej Niemcy i Austria miały zostać raz na zawsze odcięte od Adriatyku, zaś porty Triestu i Pola oddano w formie łupu wojennego Włochom.

To, że trzeci port Istrii — Fiume, został wyłączony z tej tranzakcji, nie było bynajmniej spowodowane sympatiami do prawowitych mieszkańców tych krajów — Słowenców i Chorwatów lecz oparte zostało na innej zupełnie kalkulacji. Fiume było

technicznie portem obsługującym export i import węgierski. W owym czasie Alianci dążyli do tego, by stworzyć samodzielne państwo węgierskie o charakterze anty-niemieckim, któreby stało się naturalnym sprzymierzeńcem Aliantów i kontrolowało Niemcy na żywotnej linii Dunaju. To też zamierzali oni pozostawić madzianom dostęp do Adriatyku z portem przeładunkowym Fiume, by uniezależnić Węgry od Niemiec i związać je gospodarczo z basenem Morza Śródziemnego.

Z końcem pierwszej wojny światowej stosunki międzynarodowe ułożyły się nieco inaczej, niż to sobie początkowo wyobrażali Alianci. Imperium Hohenzolernów i Habsburgów rozpadły się całkowicie, natomiast powstała Jugosławia — zjednoczone państwo Słowenców, Chorwatów i Serbów. Jednakże Włochy nie zamierzały bynajmniej zrezygnować z pretensji do zdobyczy przyznanych im przez układ londyński. Włochy były przeszło czterdziesto-milionowym narodem. Anglia i Francja były zobowiązane do poparcia tych zadań. Natomiast Jugosławia była krajem nowopowstałym, pozbawionym przyjaciół, jedyną armią jaką wtedy posiadała składała się z Serbów, zaś pierwszy jej przewodzący również Serbowie, mało troszczyli się o los Słowenców i Chorwatów na zapadłym pograniczu północno-zachodnim.

Coprawda prezydent Wilson bronił sprawy jugosłowiańskiej na konferencji pokojowej, niczego jednak nie osiągnął poza tym, że stracił całą popularność we Włoszech.

Jugosławia była bezbronna i chcąc nie chcąc, musiała przyjąć warunki podyktowane przez Włochy. Rezultatem tego był traktat w Rapallo w li-

stopadzie 1920 r., w którym zostały uwzględnione wszystkie żądania Włoch na niekorzyść Jugosławii.

Jak wspomnieliśmy powyżej, port Fiume przeznaczony był do „innych celów“.

Traktatem w Rapallo port ten został uznany za „Wolne Miasto“. Zaledwie jednak traktat ten został podpisany, gdy awanturniczy agent włoski, finansowany i uzbrojony przez Włochy, pod osłoną dział floty — opanował miasto gwałcąc wszelkie traktaty i prawa międzynarodowe. I tym razem Jugosławia była, zbyt słaba i osamotniona i musiała ulec temu aktowi przemocy włoskiej.

W 1924 r. „Wolne Miasto“ Fiume zostało formalnie przyłączone do Włoch.

Z frontu pożyczki

Sfery gospodarcze wykazują również ożywioną działalność w zakresie propagandy P.P.O.K.

Izba Handlowo-Przemysłowa w Katowicach powzięła uchwałę treści następującej:

„Doceniając w pełni znaczenie PPOK, jako środka umożliwiającego sfinansowanie koniecznych inwestycji państwowych zarówno na zniszczonych przez wojnę terenach dawnego terytorium Polski, jak też szczególnie na ziemiach odzyskanych, Izba Przemysłowo-Handlowa w Katowicach na podstawie uchwały Nadzwyczajnego Plenarnego Zebrania, powziętej w dniu 25 kwietnia rb. zwraca

Historia portu Fiume warta jest chwili zastanowienia i namysłu ze strony tych, którzy obecnie znowu wypowiadają się za stworzeniem „Wolnego Miasta“ szkolei w Trieście.

Historia dwu „Wolnych Miast“ — Fiume i Gdańska, powinna być dla wszystkich ostrzeżeniem. Na podkreślenie zasługuje również fakt, że „Legionści włoscy“, którzy pierwsi opanowali Fiume, stali się tam następnie najbardziej zagorzałymi agentami powstającego faszystwu i tworzyli wyborową gwardię Mussoliniego w jego pochodzie na Rzym.

Za zajęcie jugosłowiańskiego portu Fiume, Włochy zapłaciły niewolą faszystwu.

St. M.

ca się do reprezentowanych przez siebie sfer gospodarczych z apelem o jak najwydatniejszy udział w subskrypcji tej Pożyczki. Izba Przemysłowo-Handlowa daje wyraz nadziei, że każdy kupiec i przemysłowiec dokona subskrypcji Pożyczki w możliwie najwyższych kwotach, nie czekając na wezwanie Komitetów Obywatelskich PPOK. W ten sposób kupcy i przemysłowcy wykażą swoją pozytywną postawę wobec wysiłku naszych sfer rządowych, zmierzającego do możliwie szybkiego usunięcia śladów wojny na ziemiach Polski i przyczynią się do odbudowy i rozwoju gospodarczego kraju“.

Nie dajmy wyprzedzić się przez inne miasta w subskrypcji P. P. O. K.

Święto Norwegii

WARSZAWA. (Obsł. wł.). W związku z narodowym świętem Norwegii w rocznicę uchwalenia konstytucji przedstawiciel PAP uzyskał z przedstawicielem Norwegii w Warszawie wywiad, w którym ten oświadczył, że Norwegię i Polskę łączy zdecydowana przyjaźń i sympatia. Przyjaźń ta szczególnie wzrosła w okresie, gdy żołnierz polski krwawił, walcząc bohatercko na ziemiach norweskich.

W sprawie stosunków wewnętrznych przedstawiciel Norwegii oświadczył, że w państwie jego istnieje wzrost partii postępowych. Premierem rządu jest socjalista. Najważniejszym zadaniem wewnętrznym jest odbudowa kraju i usunięcie zniszczeń wojennych.

W dziedzinie polityki zagranicznej Norwegia sprzeciwia się tworzeniu bloków, a natomiast wielkie nadzieje pokłada w Organizacji Narodów Zjednoczonych, której Generalnym Sekretarzem jest Norweg, Trygve Lie.

W walce z rodzimym hitleryzmem w Norwegii wydano do tego czasu ponad 5 i pół tysiące wyroków skazujących na pozbawienie wolności ponad

Czy Albania wejdzie do O. N. Z.

NOWY JORK. (Obsł. wł.). W dniu dzisiejszym na posiedzeniu Rady Bezpieczeństwa ma być rozpatrywany wniosek St. Zjednoczonych w przedmiocie rozpatrzenia na posiedzeniu sierpniowym podania Albanii o przyjęcie do ONZ.

Werbunek ochotniczy do wojska

LONDYN. (Obsł. wł.). Rząd Brytyjski rozpoczął werbunek ochotniczej służby wojskowej. Ogółem rząd ma zamiar przyjąć 100.000 ochotników do służby lądowej i powietrznej oraz 50.000 do służby w marynarce wojennej.

Z Rady Bezpieczeństwa

NOWY JORK. (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym rozpoczęły się obrady Rady Bezpieczeństwa. Na porządku dziennym znajdowały się sprawy proceduralne.

Ambasador Gromyko w imieniu ZSRR zaproponował aby sprawozdanie ekspertów rozbić na kilka części i nad każdą z nich oddzielnie przeprowadzić głosowanie. W wyniku dyskusji i głosowania przyjęto 13 artykułów w proponowanym regulaminie.

W dalszym ciągu obrad delegat Australii wypowiedział się za tym, aby w sprawie przyjmowania nowych członków nie decydowała Rada Bezpieczeństwa lecz Ogólne Zgromadzenie ONZ.

Niemiec już „uniewinnia” swój naród

NOWY JORK (ZAP). Rozmawiana w wolności słowa amerykańska opinia publiczna ma już we własnym kraju dowody wzrastającej — podobnie jak po pierwszej wojnie światowej — czelności niemieckiej. Oto przeciw oskarżeniu całego narodu niemieckiego, popartemu tak licznymi dokumentami w procesie norymberskim, odezwał się pewnego rodzaju „głos protestu” w postaci książki, żyjącego w Ameryce dziennikarza i pisarza niemieckiego Heinricha Hausera.

Książka ta nosi tytuł „The German

talks back”, a autor jej stara się tłumaczyć, że naród niemiecki jako całość nie jest odpowiedzialny za wojnę i barbarzyństwo, jakich w czasie tej wojny Niemcy się dopuścili.

Sytuacja aprowizacyjna jest bardzo ciężka. Poza małym przydziałem kartkowym na wolnym rynku ludność może otrzymać jedynie warzywa i ryby. Norwegia wielką wagę przywiązuje do stosunków handlowych z Polską.

Kalendarz referendum ludowego

1. Nie później niż 20 maja — Wojewódzkie Rady Narodowe zgłaszają Generalnemu Komisarzowi kandydatów na przewodniczących okręgowych komisji oraz powołują 3 członków tejże komisji.
2. Nie później niż 27 maja — przewodniczący okręgowej komisji powołuje przewodniczących obwodowych komisji.
3. Nie później niż 30 maja — Powiatowe i Miejskie Rady Narodowe (w miastach wydzielonych) powołują po trzech członków komisji obwodowej.
4. Do dnia 30 maja — zarządy miejskie lub gminne sporządzą oddzielnie dla każdego obwodu głosowania w 3 egzemplarzach spisy osób uprawnionych do głosowania.
5. Nie później niż 1 czerwca — zarządy miejskie lub gminne przesyła sporządzone spisy przewodniczącym obwodowych komisji i przewodniczącemu okręgowej komisji.
6. Nie później niż 1 czerwca — prezydium Powiatowych i Miejskich Rad Narodowych ogłaszają za pomocą plakatów o podziale powiatu (miasta) na obwody głosowania.
7. Od 3 do 9 czerwca włącznie należy wykladać codziennie przez 5 godzin w biurze obwodowym ko-

PARYŻ. (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym na wieczornym posiedzeniu postanowiono konferencję ministrów spraw zagranicznych odroczyć do dnia 15 czerwca rb.

Przed powzięciem powyższej decyzji ministrowie parafowali warunki zawieszenia broni z Włochami. Umowa ta ma być w dniu dzisiejszym pod-

pisana przez premiera Włoch de Gaspari oraz głównodowodzącego wojsk na obszarze Śródziemnomorskim gen. Morgana.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Odroczenie konferencji ministrów

PARYŻ. (Obsł. wł.). W dniu wczorajszym na wieczornym posiedzeniu postanowiono konferencję ministrów spraw zagranicznych odroczyć do dnia 15 czerwca rb.

Przed powzięciem powyższej decyzji ministrowie parafowali warunki zawieszenia broni z Włochami. Umowa ta ma być w dniu dzisiejszym pod-

pisana przez premiera Włoch de Gaspari oraz głównodowodzącego wojsk na obszarze Śródziemnomorskim gen. Morgana.

Propozycje Byrnesa i Bevina w sprawie gospodarczego i przyszłego administracyjnego połączenia Niemiec zostały przez ministra Molotowa odrzucone.

Rozmowy persko-brytyjskie

TEHERAN (obsł. wł.). Agencja Reutersa donosi, że w Teheranie toczą się rozmowy persko-brytyjskie w przedmiocie utrzymania radiostacji angielskiej na terenie Persji.

W walce z głodem

NOWY JORK. (Obsł. wł.). Prezydent Truman oświadczył, że w ostatnich dniach porozumiewał się w sprawie żywnościowej z generałissimusem Stalinem, przyczem oficjalny przebieg rozmów zostanie podany w najbliższym czasie do ogólnej wiadomości.

Roeder potwierdza

NORYMBERGA. (Obsł. wł.). Przed Trybunałem Międzynarodowym składal zeznania były dowódca marynarki wojennej admirał Roeder. W zeznaniach swych całkowicie potwierdził fakty złamania przez Niemców postanowień traktatu wersalskiego w sprawie rozbrojenia i zbrojenia Niemiec.

Strajk kolejarzy

NOWY JORK. (Obsł. wł.). W związku z brakiem porozumienia w sprawie podwyżki płac na dzień jutrzejszy został zapowiedziany strajk 250.000 kolejarzy amerykańskich.

O niepodległość Indii

LONDYN (Obsł. wł.). Premier Attlee przemawiał w Izbie Gmin w związku ze sprawozdaniem komisji przeprowadzającej rozmowy z kołami hinduskimi w sprawie niepodległości Indii.

Premier nadto wystosował apel do narodu hinduskiego oświadczać między innymi:

„Macie możność otrzymania niepodległości. Sądźmy, że nie zerwiecie z nami i pozostaniecie we wspólnocie

brytyjskiej. Musicie pozbyć się wszystkiego tego co was dzieli, a jednocześnie przejść się troską o całość swego 400 milionowego narodu. Mam nadzieję, że potraficie budować swą chlubną przyszłość”.

Jednocześnie został podany plan brytyjski dalszego przebiegu prac nad utworzeniem niepodległości. Plan ten odrzuca propozycje muzułmanów utworzenia oddzielnego państwa hindusko-muzułmańskiego oraz odrzuca propozycje hinduskiej partii kongresowej udzielenia prowincjom autonomii. Plan angielski uważa Indie za całość państwową, przyczem w najbliższym czasie ma być powołany rząd związkowy, którego zadaniem będzie przeprowadzenie wyborów do parlamentu oraz dopilnowanie uchwalenia konstytucji.

W debacie nad powyższym planem lord Churchill powiedział, że uważa ten plan za zreczny ale jednocześnie musi go nazwać smutnym dla Anglii.

Oświadczenie premiera Attlee oraz ogłoszony plan wywołał wielkie zainteresowanie.

Gandhi nazwał plan powyższy epokowym wydarzeniem w historii Indii. Liga Muzułmańska natomiast wyraża rozczarowanie snowodem nieuwzględnienia jej postulatów.

Zatwierdzenie zawieszenia

WARSZAWA (obsł. wł.). Rada Ministrów na wczorajszym posiedzeniu postanowiła zatwierdzić zawieszenie PSL w Grójcu i we Włoszczowie.

Niemcy ukrywają swoją żywność

BERLIN (ZAP). Komendantura Sprzymierzonych zgodziła się na rozpoczęcie wolnego handlu środkami żywnościowymi w Berlinie i na odbywanie targów na warzywa i pro-

dukty wiejskie. Pierwszy taki targ miał się odbyć 13 maja. Tymczasem nadzieje tych, którzy wybierali się po zakupy warzywa, jajek, czy masła, zostały zawiedzione. Rolnicy bowiem niemieccy prawie, że nie pokazali się w Berlinie. Przekupniów na targu niemal, że nie było. Zdaniem obserwatorów takie zupełne fiasko targu ma swoją przyczynę w tym, że Niemcy nie chcą pokazywać Sprzymierzonym, że mogliby pokrywać zapotrzebowanie żywnościowe Berlina bez pomocy aliantów.

Amerykańska opinia publiczna słusznie wysuwa pytanie, czy właśnie ten Niemiec jest powołany do brania w obronę „niewinnego narodu niemieckiego”.

Niemcy ukrywają swoją żywność

BERLIN (ZAP). Komendantura Sprzymierzonych zgodziła się na rozpoczęcie wolnego handlu środkami żywnościowymi w Berlinie i na odbywanie targów na warzywa i pro-

dukty wiejskie. Pierwszy taki targ miał się odbyć 13 maja. Tymczasem nadzieje tych, którzy wybierali się po zakupy warzywa, jajek, czy masła, zostały zawiedzione. Rolnicy bowiem niemieccy prawie, że nie pokazali się w Berlinie. Przekupniów na targu niemal, że nie było. Zdaniem obserwatorów takie zupełne fiasko targu ma swoją przyczynę w tym, że Niemcy nie chcą pokazywać Sprzymierzonym, że mogliby pokrywać zapotrzebowanie żywnościowe Berlina bez pomocy aliantów.

Amerykańska opinia publiczna słusznie wysuwa pytanie, czy właśnie ten Niemiec jest powołany do brania w obronę „niewinnego narodu niemieckiego”.

Krwawe zajście

NEAPOL. (Obsł. wł.). Bojówka monarchistyczna napadła na lokal partii komunistycznej w Neapolu. W związku z powyższym powstały krwawe zajścia uliczne w wyniku których 28 osób zostało zabitych.

RYTM KUJAW

Zjazd P. C. K. w Ciechocinku

Dnia 11 maja br. w Ciechocinku odbył się zjazd pełnomocników Polskiego Czerwonego Krzyża Okręgu Pomorskiego.

Zjazd zagał pełnomocnik Zarządu Głównego na Okręg Pomorski PCK w Bydgoszczy mgr. Marian Kaszewski witając przedstawiciela Zarządu Głównego PCK w Warszawie działyka Dobrowolskiego oraz licznie przybyłych pełnomocników powiatowych.

Po odczytaniu kilku pism organizacyjnych wręczono pełnomocnikowi E. Fronczakowi z Aleksandrowa Kuj. wicewojewodzinie A. Felczakowej i L. Wierkowskiemu z Bydgoszczy, sta roście H. Skrzyńskiemu z Sępólna, M. Zimnińskiej z Inowrocławia, H. Kaliszanowi z Chojnic oraz R. Zarzyckiemu z Grudziądza — listy pochwalne w uznaniu dotychczasowych zasług i osiągniętych wyników w pracy.

Podobny list otrzymała pełn. Janina Piskowska za pracę położoną w zorganizowaniu Domu Wypoczynkowego oraz czytelnicy PCK w Ciechocinku.

Skolei mgr. Kaszewski przystąpił do złożenia sprawozdania, w którym podkreślił że na skutek ciężkich warunków terenowych najgorzej obecnie praca PCK jest prowadzona w Cieluchowie, Złotowie i Grudziądzu.

Do drugiej grupy oddziałów będących w trudnej sytuacji należą powiaty Chełmno i Świecie na skutek przeżytej klęski powodzi.

W związku z koniecznością przejęcia dzieci polskich znajdujących się w Łubece opieka nad tymi dziećmi zostanie przekazana najbardziej odpowiednim oddziałom t. j. Inowrocławowi i Włocławkowi.

W najbliższym czasie rozpocznie się szkolenie ratowniczo-sanitarne mi licjantów z tych posterunków, które nie są zbyt oddalone od szlaków drogowych. W związku z tym Komenda Wojewódzka M. O. zobowiązała się pokryć koszty utrzymania oraz wypłacać pensję a PCK zaopatrzyć posterunki w apteczki. Urzędy gminne ustawiają odpowiednie tabliczki na szosach z objaśnieniami i strzałkami prowadzącymi do najbliższego punktu ratowniczo-sanitarnego.

Przeprowadzona na terenie Pomorza zbiórka na powodzian przez PCK dała w wyniku około 300.000 zł.

Prowadzone są obecnie kursy higienistek. Z każdej gminy przynajmniej dwie kandydatki są szkolone na specjalnym kursie PCK, poczym w gminach są otwierane stacje higieniczne.

W Inowrocławiu znajduje się w stadium organizacji „Dom Dziecka”. Na ten cel Ministerstwo Oświaty przyznało subsydlum w sumie 54.000 zł. Nadto Ministerstwo zobowiązało się płać za każde dziecko do lat 10 po 20 zł. i powyżej lat 10 po 30 zł. dziennie. Dom ten jest przewidziany na pomieszczenie 50 dzieci polskich z Niemiec.

W projekcie znajduje się otwarcie podobnego „Domu Dziecka” na terenie oddziału włocławskiego w Czerniewicach.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowana przy współpracy Wojew. Urzędu Inf. i Prop. wystawa PCK przy pociągu sanitarnym Nr. 3.

Głód wydawnictw PCK uzupełniany jest drukowaniem na powielaczu miesięcznika „Do czynu” oraz usługami prasy codziennej.

Sprawozdanie swoje mgr. Kaszewski zakończył powiadamiając zebranych, że Okręg Pomorski za dotychczasową pracę otrzymał podziękowanie od przedstawicielstw zagranicznych, a mianowicie od: ZSRR, Włoch, Ameryki i Szwajcarii.

Po wysłuchaniu sprawozdania zabrali głos Naczelnik Wojewódzkiego Wydziału Opieki Społecznej ob. Włodarski, Przewodniczący Komisji Okręgowej Kół Młodzieżowych ob. prof. Jakubowski.

Referat „Dzień Matki” został wygłoszony przez ob. instruktorkę Treiderównę.

Następnie zabrał głos inspektor Okręgowy PCK ob. Turski, który oświadczył, że w dniach od 2 do 9 czerwca odbędzie się Tydzień PCK. Wszystkie oddziały zostały podzielone na skutek otrzymanych wyników w pracy na trzy grupy.

Do grupy pierwszej należą: Włocławek i Toruń.

Do grupy drugiej — Aleksandrów i Nakło.

Okręgowy szpital w Toruniu zostanie zlikwidowany i pewna część urzędu zostanie przewieziona do Włocławka. Prawdopodobnie w lipcu rb. PCK we Włocławku będzie miało własny szpital.

Po sprawozdaniu powyższym rozpoczęły się sprawozdania poszczególnych referentów okręgowych oraz pełnomocników oddziałowych.

Po wysłuchaniu sprawozdań, zabrał głos ponownie mgr. Kaszewski podsumowując osiągnięte wyniki, a następnie kilka słów powiedział przedstawiciel Zarządu Głównego dziekan Dobrowolski podkreślając w swym przemówieniu radość jaka go ogarnęła na skutek osiągniętych rezultatów.

„W Polsce — powiedział ob. Dobrowolski — w szeregach czerwono-krzyżskich zogniskowanych jest 400.000 młodzieży, mimo to należy spodziewać się że na ogólnonarodowym jeździe CK — Polska zajmie czwarte lub piąte miejsce. Nie możemy rywalizować skutecznie ze St. Zjednoczonymi gdzie w szeregach CK znajduje się 40 milionów młodzieży”.

Na zakończenie dziekan Dobrowolski złożył podziękowanie mgr. Kaszewskiemu i insp. Turskiemu oraz wszystkim powiatowym pełnomocnikom za ofiarną pracę.

Gdy wrócisz — pamiętaj o moich dzieciach

Polski Związek b. Więźniów Politycznych, hitlerowskich więźni i obozów koncentracyjnych istnieje we Włocławku od pierwszych niemal dni po wyzwoleniu naszego miasta od okupanta. Powstał on w wyniku głębokiej, wewnętrznej potrzeby zgrupowania się w bratnią organizację tych szczęśliwców losu,

miętają i pamiętać będą na zawsze ostatnie słowa ginących w obozach i w więzieniach cichych bohaterów-męczenników: „gdy wrócisz szczęśliwie — pamiętaj o moich dzieciach, o mojej rodzinie”.

Czyż może nie być uszanowana i wykonana

OSTATNIA WOLA

umierających, którzy ginęli tylko za to, że byli Polakami?

Czy to przedśmiertne wezwanie do towarzyszy niedoli nie było wezwaniem do całego Narodu polskiego, wiarą ginących w troskliwą opiekę, jaką społeczeństwo polskie otoczy ofiary krwawego zaborcy?

Najwznioślejszym jednak słowem, najczulszym wyrazem współczucia nie nakarmi się i nie odzijeje niestety

GŁODNEGO, ROZZALONEGO

człowieka. Jakże często do realizacji najwznioślejszych idei i zadań potrzeba najbardziej prozaicznych środków — pieniędzy.

Wobec ogromu potrzeb, Zarząd Powiatowy Związku nie jest w możności z nader skromnych funduszy, jakimi rozporządza dopomóc swym podopiecznym, którzy żyjąc w jednej

WIELKIEJ RODZINIE POLSKIEJ

powinni stać się podopiecznymi całego społeczeństwa. W poszukiwaniu sposobów znaczącego powiększenia funduszu zapomogowego, Zarząd Powiatowy Związku postanowił stworzyć instytucję członków wspierających Związku.

Zwracając się z gorącym apelem do Kierowników przedsiębiorstw państwowych i pod zarządem państwowym, instytucyj kredytowych, spółdzielni, właścicieli przedsiębiorstw prywatnych, przedstawicieli wolnych zawodów i wszystkich

LUDZI DOBREJ WOLI

i czulego serca o pomoc i współdziałanie, Zarząd Powiatowy b. Więźniów Polit. we Włocławku uprzejmie informuje, że w najbliższym czasie członkowie władz Związku przystąpią do rejestracji członków wspierających przez osobiste zgłoszenie się u poszczególnych osób i instytucji, którym zostaną jednocześnie wręczone odpowiednie poświadczenia przynależności do grona członków wspierających Polskiego Związku b. WPOK.

WIĘZIONYCH

za działalność ideowo-patriotyczną, którym dane było przebrnąć mniej lub więcej szczęśliwie przez piekło hitlerowskiej niewoli w obozach i więzieniach. W ciągu przeszło rocznej działalności Związku, społeczeństwo miasta i powiatu Włocławskiego miało niejednokrotnie możliwość wejścia w żywszy kontakt z organizacją, poznania jej celów i idei.

Darząc wybitną sympatią poczynania Związku, społeczeństwo włocławskie nie szczędziło nigdy swej pomocy materialnej przy realizowaniu naczelnego zadania organizacji, jakim jest stała i wzrastająca w miarę możliwości opieka i pomoc materialna rodzinom po poległych i pomordowanych

W NIEMIECKICH KAŻNIACH

b. więźniach politycznych.

W chwili bieżącej, przy niezakończonych jeszcze rejestracji członków rzeczywistych i tak zwanych podopiecznych, t. j. rodzin po zamęczonych w niewoli więźniach, Związek b. Więźniów Polit. we Włocławku opiekuje się 170 rodzinami swych zmarłych towarzyszy niedoli. Są to prawie bez wyjątku wdowy, sieroty i matki

POLEGŁYCH ZA POLSKĘ.

Żyją one w bardzo ciężkich warunkach materialnych, czasem niestety w kompletnej nędzy.

Licząc przeciętnie po 3 osoby na rodzinę i uwzględniając, że także pewna liczba członków rzeczywistych Związku potrzebuje pomocy z braku pracy lub chorób nabytych w niewoli, Zarząd Powiatowy Związku we Włocławku musi dbać o poprawę bytu około 600 osób, którym

BESTIALSKI NAJEŹDZCA

odebrał na zawsze jedynych żywicieli i opiekunów, lub pozbawił zdrowia, a przez to możliwości zarobkowania.

Ci wszyscy, którzy przeszli przez gehennę katowni hitlerowskich pa-

Kłamstwo niemieckie triumfuje

HAMBURG (ZAP). Wysiłki kłamliwej propagandy niemieckiej zdołały przekonać kierowników UNRRA, a przez nich także prezydenta Trumana, że w brytyjskiej strefie okupacyjnej panuje głód taki sam, jak w Indiach. Ostatnie oświadczenie prez. Trumana nakazuje traktować na równi akcję pomocy żywnościowej, przewidzianą dla Indii i dla Niemców w brytyjskiej strefie okupacyjnej.

Sukces niemieckiego kłamstwa jest niewątpliwy. Poniżej przytaczamy list Anglika M. B. Campbela, wysłany do wydawcy „Daily Telegraph”, opisujący faktyczny stan sytuacji żywnościowej w brytyjskiej strefie okupacyjnej.

„Sir, jestem w Niemczech już dość długo, by móc sobie zdać sprawę ze stosunków, jakie tutaj panują. Ci, którzy opisują Niemcy jako kraj spr-

stoszony do tego stopnia, że nie wiadomo, od czego zacząć, by sobie jako tako dać radę, niezawodnie mogą mieć na myśli jedynie okolice zombardowanych wielkich miast.

„A tymczasem w Niemczech są rozległe obszary wiejskie, na których farmerzy i chłopci żyją sobie wygodnie i w dostatku, zwłaszcza, od kiedy usunięto gestapowców. Ludność jest dostatanio i modnie ubrana, dzieci są obrazem zdrowia i są również ciepło odziane w zimową odzież. Dziewczęta i młode kobiety chodzą często do fryzjera. Wiele z nich ma kosztowne futra.

„Popatrz na tych ludzi — rzekł kiedyś do mnie znajomy żołnierz — nikt by nie powiedział, że to naród podbity”. Miałami całymi we wszystkich kierunkach są tu rozsiadane małe gospodarstwa, we wszystkich widzia-

łem całe stada kur, kaczek, gęsi i indyków.

„Nie widać tu nigdzie jakiegokolwiek niedostatku, albo braku żywności. Nie zdarzy się jednak, by który z tych zamożnych gospodarzy przyjął do siebie kogokolwiek z okolic dotkniętych wojną. Ot, żyją sobie spokojnie, ciesząc się ze swego dostatku, pozostawiając Brytyjczykom kłopotanie się i troskę o dotkniętych gorszym losem. Równocześnie wręcz odpowiednio poświadczenia przynależności do grona członków wspierających Polskiego Związku b. WPOK.

Hamburg wyciąga rękę po meble

HAMBURG (ZAP). Kierownicy życia niemieckiego w Hamburgu oceniają, że starania o pomoc żywnościową dla brytyjskiej strefy okupacyjnej uwieńczono pełnym sukcesem, rozpoczęli propagandę na nowym odcinku. „Hamburg nie ma mebli” — oto nowe hasło, którym napełniają się uszy litościwych zwycięzców. „Dokładne” niemieckie statystyki poda-

ją, że 27.000 rodzin przesiedlonych przybyło do Hamburga zupełnie bez mebli, a poza tym jest jeszcze 200.000 hamburczyków, którzy do tej pory nie wrócili i których także trzeba będzie zaopatrzyć w meble i cały sprzęt domowy.

Poczekajmy więc, a może usłyszymy, że powstała jakaś „UNRRA meblowa” dla Niemców.

W świecie wypadków

NOWY JORK. (Obsł. wł.). W stanie Virginia zdarzyła się katastrofa samolotowa ofiarą której padło ponad 20 osób.

PARYŻ. (Obsł. wł.). W Chambley pod Paryżem nastąpiło zderzenie dwóch osobowych pociągów. Na szczęście wypadków śmiertelnych nie było.

NOWY JORK. (Obsł. wł.). W Meksyku spadł dużej wielkości meteor, który zabił kilka i ranił kilkanaście osób.

Przed referendum ludowym

Warszawa (obsł. wł.). W dniu wczorajszym Wojewódzka Rada Narodowa w Lublinie oraz Miejska Rada Narodowa w Łodzi dokonała wyborów przewodniczącego i członków Okręgowej Komisji Wyborczej do głosowania ludowego. W skład Komisji weszli przedstawiciele wszystkich ugrupowań politycznych.

Kronika

<p>DZIURY APTEKI: Dziś na Starym Rynku</p> <p>W TEATRZE Ziemi Kujawskiej dziś „ZEMSTA” jutro „Moralność pani Dulskiej”</p>	<p>Dzisiaj SOBOTA</p> <p>18 MAJA</p> <p>Walentego</p>	<p>Kalendarzyk słowiański</p> <p>Myślborza</p> <p>Słońce: wschód o godzinie 3.38 zachód o godzinie 19.28</p>
--	---	--

W lusterku

P.P.O.K.

Przez pięć lat więzień, twarde cierpienia
Polska dążyła ku wyzwoleniu
Od jarzma wroga, który nas niszczył,
Kraj nasz ojczyzny zmieniając w zgłiszczca.

Przyszedł dzień chwały kiedy wśród gruzów,
Poprzez zniszczenia, dziejową burzę,
O własnych siłach, niemal odnowa
Kraj nasz kochany trzeba budować.

Agagit.

Włocławek wita toruński Teatr Ziemi Pomorskiej. Nawiazuje się przerwana przez wojnę tradycja stałych przyjazdów do Włocławka teatru toruńskiego. Wielu mieszkańców naszego miasta pamięta dobrze zawsze mile widziane występy artystów sceny toruńskiej; pamiętamy czasy dyrektorów Bandy i Brackiego. Wiele przedstawień z tamtych czasów utkwiło nam dobrze w pamięci.

Obecnie tradycja ta nawiazuje się — ku wielkiemu naszemu zadowoleniu.

Teatr Ziemi Pomorskiej, pracujący od niespełna roku pod wytrawnym kierownictwem dyr. W. Horzycy, szczył się już poważnym a wysoce wartościowym dorobkiem.

Na przywitaniu z nami daje nam zawsze aktualną komedię G. Zapolskiej „Moralność pani Dulskiej”.

Włocławek poprze artystów kochanego Torunia. Zapoznamy się z nimi niebawem, staną się naszymi dobrymi znajomymi, przez których doznawać będziemy wzruszeń, jakie dawać będzie pielegnowana przez nich wysokiej miary sceniczna sztuka.

Zdzisław Arentowicz

Teatr Ziemi Pomorskiej we Włocławku! Tylko dwa przedstawienia świetnej sztuki G. Zapolskiej „Moralność Pani Dulskiej” — Jutro, w niedzielę, dnia 19-maja br. zespół Teatru Ziemi Pomorskiej z Torunia daje dwa przedstawienia i to o godz. 16-tej (po południu) i o godz. 20-tej w sali Teatru Ziemi Kujawskiej. Wykonawcy: I. Detkowska-Jasińska (rola tytułowa), R. Dańska, L. Kozłowski, H. Drohocka, L. Kownacka, K. Salaburska, D. Zdanówna, Z. Molska i J. Szulc. Reżyseria — J. Maślińskiego. Dekoracje — W. Makojnika.

Przedprzedaż biletów w kasie teatru od godz. 10 — 13-tej i od godz. 15-tej.

Rozprawy rehabilitacyjne. W Sądzie grodzkim odbyły się rozprawy rehabilitacyjne, na których zrehabilitowano, przywracając pełne prawa obywatelskie i honorowe Marii i Władysławie Kmeisler oraz Henrykowi Henzel i Eugeniuszowi Vaedtko. Rehabilitację warunkową otrzymała Krystyna Wellach, co do której sąd orzekł zawieszenie praw honorowych i obywatelskich na przeciąg 2 lat.

Dziś w sobotę 18.5. „Zemsta” po raz ostatni. Wobec olbrzymiego powodzenia, jakiego doznała ze strony publiczności włocławskiej „Zemsta” Fredry, wystawiana przez zespół uczniowski GZK, sztuka zostanie odegrana jeszcze jeden raz i to dziś w sobotę o godz. 8 wieczorem.

Będzie to już jednakże nieodwołalnie ostatnie przedstawienie „Zemsty”. Kto więc nie widział jeszcze dotąd tego wspaniałego widowiska, niechże pośpieszy dzisiaj wieczorem.

Przedprzedaż w Kasie Teatru od godz. 11-tej. Ceny biletów zniżone.

Mecz o wejście do klasy „A”. W nadchodzącą niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 15-ej na Stadionie Miejskim we Włocławku (Aleje Szopena) odbędzie się spotkanie piłkarskie o wejście do klasy „A” Pomorskiego OZPN. pomiędzy drużynami Z.W.M. „Zryw — Włocławek” a Z.Z.K. — Włocławek.

Skład drużyny Z.Z.K. — Włocławek — następujący: Świtlak, Matuszkiewicz, Komorek, Jastrzębski, Krzywicki, Ostrowski I i II, Zagajewski, Kozłowski, Pawłowski i Staniszewski.

Mecz zapowiada się bardzo interesująco. (md).

Zaginęła 8 maja wieczorem dziewczyna lat 21, niedorozwinięta umysłowo, mówi o sobie, że ma lat 6 i że ma imię jej „Wacia”. Jasne blond włosy splecione w warkocze, ubrana w jasno-niebieską suknię, gran. spódn. i granatowej żakietki. Wiadomość o zaginionej prosimy kierować ul. POW 23 — Lewandowska Zofia.

Wytwórnia Pasty do Obuwia i Podłóg „GRY-STRZE-WO”

w Włocławku
ul. Cyganka 24, tel. 16-45
produkuje pastę PERLA w 5 cieni kolorach, AMIGO czarna, terpentynową parkietową PERLA oraz podłogową w 4-ch kolorach.
Kupujemy woski, terpentynę i barwniki

Warsztat naprawy maszyn biurowych

Włodzimierz Kułaczkowski

Włocławek, ul. Cyganka 13, m. 5
★ przyjmuje do przeróbki na polski alfabet maszyny wszelkiego typu.

LEKARZ DENTYSTA

B. JANIŃSKI
Włocławek, ul. Kościuszki 7
Leczenie chorób zębów i jamy ustnej, chirurgia

Zęby sztuczne
ordynuje od 9 — 11 i od 2 — 5

ZAWIADOMIENIE

Niniejszym zawiadamiam Sz. Klientę, iż z dniem 25 b.m. otworzyłem pracownię gotowych ubiorów oraz przyjmuję zamówienia z własnych i powierzonych materiałów. Wykonanie szybkie i solidne. Ceny b. przystępne.

Polecam się łaskawej pamięci
Jan Stasiak
Piekarzka 10 — sklep (dawn. Cyganka 9)

Żegluga na Wiśle

Podjęte do wiadomości, że z dniem 16 maja otwarto bezpośrednią linię

WARSZAWA — GDAŃSK

Przewóz towarów wycieczek pasażerów i t. d. Wszelkich informacji w sprawie godzin przybycia i odejścia statków udziela przystań na Wiśle.

Telefon Nr. 1302 i 1382.

TANIO I SMACZNIE zjesz i kupisz w nowo-otwartej Pasztecziarni

„POD KWIATKIEM”

Przedmiejska 20, M. Kotarska.

Godziny urzędowania w Komendzie Miasta. Niemniejszym podajemy do wiadomości, że Komendant Miasta por. Dobrowolski przyjmuje interesantów w godz. 17—19 codziennie za wyjątkiem świąt Nr. tel. 16-36.

RADIO

NIEDZIELA 19 maja

6.57 — Pieśń poranna.

Dziennik — 8.00, 19.30 i 23.00.

Muzyka — 7.05, 7.30, 8.25, 12.06, 13.40, 15.30, 20.00 i 22.15.

Audycje specjalne — 9.00 — 10.40 — 25-ta rocznica powstania śląskiego, 14.00 — Dla świetlic, „Mąż i żona” — 14.40, „Pan Bumsyk na wycieczce” — 16.00, Dla młodzieży — 16.20, Podwieczorek przy mikrofonie — 17.00, Uśmiech i piosenka — 19.05, Uśmiech z Pomorza — 22.00.

Zakład krawiecki SZCZEPANIAK ANTONI

Z dniem 15 maja zostaje przeniesiony

z ulicy Piekarskiej 4 na Pl. Wolności 1 m. 16

FABRYKA BARAKÓW

i Mechaniczna Obróbka Drzewa

w Włocławku, Al. Szopena 66, tel. 13-20

wykonuje:

wszelkie roboty wchodzące w zakres stolarki i obróbki drzewa z własnego i powierzonego materiału.

Budowa baraków

mieszkalnych i gospodarczych terminowe wykonanie.

Ceny ściśle kalkulacyjne

Ogłoszenia drobne

„OGNIWO” Spółdzielnia Spożywców poszukuje od zaraz rutynowanej maszynistki. Zgłoszenia do biura Zarządu, Cyganka 26.

„OGNIWO” Spółdzielnia Spożywców kupi: konia roboczego, oraz platformę na gumach jednokonną w dobrym stanie. Zgłoszenia do biura Zarządu, Cyganka 26, tel. 12-46.

„Ogniwo” Spółdzielnia Spożywców prosi tych członków, którzy jeszcze nie odebrali książeczek udziałowych o jaknajszybszy odbiór, tych zaś, którzy odebrali o zgłoszenie się do naszego biura celem dopisania procentów za rok ubiegły.

PANIENKA młoda, energiczna, inteligentna z dobrą prezencją pragnąca poświęcić się karierze handlowej otrzyma odpowiednie zajęcie. Wiadomość: ulica Słowackiego 6a, mieszkanie 4 w godzinach 19—20.

USUWAM odciski — Pedicure — Manicure, ondulacja trwała, wodna, żelazkowa, wszelkie zabiegi. 3-go Maja 25 m. 3.

UNIEWAŻNIAM skradziony tymczasowy dowód tożsamości wydany przez Zarząd Miejski we Włocławku. Czesław Hibner, Włocławek, Zapieck 6.

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU, zwolnienie z milicji i zaświadczenie z Magistratu. Ziółkowski Jerzy, Włocławek, Szpitalna 11.

TOKARZY przyuczonych na proste roboty zatrudnia Włocławskie Młotownię. Kapitulna 4.

UWAGA! Każda pani, której brakuje żywności w spiżarni, niech się zaopatrzy w pasztecziarni „Warszawianka”, na Zapiecku, róg 3-go Maja.

CENY OGŁOSZEŃ: Ogłoszenia drobne po 5 zł. za wyraz, poszukiwania rodzin i pracy po 3 zł. Urzędowe, przetargi, nekrologi: 1 mm. szerok., 1 szpalta po 5 zł., reklamowe 10 zł. Za terminowy druk ogłoszeń Admin. nie odpowiada. E-12354 PRENUMERATA MIESIĘCZNA 40 zł., z przesyłką pocztową 45 zł.

OGŁOSZENIA PRZYJMUJE ADMINISTRACJA codziennie z wyjątkiem dni świątecznych w godzinach od 8 do 12 i od 2 do 5-ej. W soboty od 8 do 12-ej.

Redakcja i Administracja: Włocławek, ul. Brzeska 4, Tel. 11-26.

Naczelny Redaktor: A. TURCZYNOWICZ. Przyjmuje w godz. 10—12 z wyj. dni świątecznych. Maszynopisów niezwroca się.

WYDAWCA: POWIATOWA RADA NARODOWA WE WŁOCŁAWKU.

DRUKARNIA DIECEZJALNA, WŁOCŁAWEK, ul. BRZESKA 4. Odpowiedz. za pismo Kolegium Redakcyjne.